

Centilogiū de

Incipit Centilogiū de
conceptibus Magistri Johānis
Gersonis Cancellarij Parisien. et
eximij p̄fessoris in sacra pagina.

Sequit̄ p̄hemū

Conceptū de
virgine magnifi-
cātes et implorā-
tes cū illa que mē-
te prius q̄z carne
concepit Cuius nomē sanctū qui
de se per salomonē loquit̄ in p̄so-
na sapiētie necdū erāt abissi et ego
tā concepta erā Agem⁹ pauca de
cōceptibus obediētes cōsilio ihu
filij syrac **P**recurre aut̄ inq̄t prior
in domū tuaz et illic aduoca te. et
illic lude et age cōceptiones tuas
nō in delicijs. et verbo supbo **S**ic
agebat assidue illa. cui dictū est p̄
angelū **E**cce concipies in vtero et pa-
ries filiū **N**ā cōseruabat oia v̄ba
de filio. et ferens in corde suo **C**ō-
ferens et cū virginali sponso et cu-
stode suo **J**oseph **S**epeq̄ reite-
rans cāticū suū nouū **M**agnificat
aia mea dñm **P**rocedem⁹ p̄ v̄ba
rentū. et p̄tes octo. pp̄cijs Ihesu
Ioseph et maria.

Primū verbū

Conceptus in sua
generalitate. dicit̄ ad⁹ cō-
cipiētis in vtero pp̄rio vel
alieno ad diffusionem seu

cōceptibus **C**losij

cōicationē bonitatis per amorem
Sic cōceptus put et generatō repi-
tur in omni re sicut et amor s̄m dīo-
nysiū **H**inc orit̄ illa descriptio. q̄ ē
vis insita rebus. ex s̄libus. similia
p̄creās vel concipies **C**ōceptus
entis. est p̄mū oīm cōceptū. quos
concipit p̄mus deus. sit ad intra sit
ad extra. **N**ō intra quidē de filio.
Ex vtero aut̄ luciferū genui te hic
ens p̄ncipiū de p̄ncipio. **D**e crea-
turis x̄o loquit̄ p̄ pp̄ham **P**orta-
ui in vtero meo et gestavi a vulua
seu matrice mea **I**saiē. xl. **E**t in ge-
nesi he sūt generatōnes celi et t̄re
Cōceptio entis p̄mi actiua nō
est nisi de⁹ ipse concipies. sit ad intra
sit ad extra **S**ed cōceptio passiua
dicit̄ ip̄a res concepta sit ad intra
sit ad extra **N**ec oportz ponere in
creaturis cōceptionē esse relatōez
mediā realē inf̄ deū concipientez. p̄
ductiōe et re cōceptā seu p̄ductam
Esset enī talis relatio creatura de-
pendēs cū nō esset creatrix eētia
Et si nō esset sua depēdentia. p̄ces-
sus esset infinitus aut eqliiter siste-
remus in p̄ma depēdentia create
Cōceptio in diuinis actiua que ē
p̄ concipies. dicit̄ s̄m positōne ali-
quo p̄distingui se ip̄a a cōceptione
passiua que est filius **S**ic de sp̄ira-
tiōe actiua et passiua dicerēt **Q**ue
sp̄iratio nō eā pp̄rie vel v̄sitate cō-
ceptio noiatur. nec aliquo mō ge-
neratio dici debet s̄ sp̄iratio **C**ō-
ceptus entis in vniuersali rez vte-
ro. sic et amor incitās ad concipien-
dū multiplex inuenit̄ **D**iuin⁹ **A**ny-
L i

Centilogium

gelicus. rōnalis. Dialis. vitalis. et pure naturalis. **C**onceptus entis relatus ad p̄mū d̄cipiēte deū sp̄ est bonus. pulcher. nobilis. et generosus. nec aliter esse p̄t. Secus si fiat relatio ad creaturas. q̄ concipiūt et d̄cipiunt. p̄serti si rōnales sint et libere. d̄ceptus enīz p̄corū sūt ignobiles. degeneres et spurij seu bastardi. **C**ōcept⁹ diuin⁹ in terior p̄mus est et solus et n̄cari⁹. Ceteri sūt tpales. qz nihil in eēnū n̄tū solus de⁹. extra p̄sonē sp̄aliē et alios p̄hos. imo et theologos q̄sdā qui v̄ha etiā realia posuerūt eēna. Quos et regula fidei et parisiēn̄ damnat articulus. Quicq̄d enī est vel est creatura vel creat̄ eēntia. **E**ternū aut̄ nihil est nisi de⁹ vel in deo. In quo certe nihil ē qd̄ nō sit de⁹. **C**oncept⁹ creaturaz tot mōis variat̄ nobilitate. quot mōis in sua p̄fectione et bonitate et d̄cipiendi manerie distinguitur. Ita qd̄ nomē ih̄u p̄m̄ h̄manitatē p̄mū est et sup̄ exaltatū. **D**eīn̄ nomē marie m̄ris sue. **D**eīn̄ sūt angeloz noīa p̄m̄ hierarchias ordiata. **L**ucifer d̄o ceterozqz noīa p̄m̄ sb̄stātie sue claritatē. noīa sūt dei. h̄ ab eis p̄ p̄uationē lucis gr̄e defōrta seu d̄tenebrata vilescūt. **C**onceptus q̄nto sūt intimiores et intra manētes tāto sūt p̄fectiores et ecōtra ceteris parib⁹ q̄ d̄ceptus extra p̄dēntes q̄admodū diuinus concept⁹ est p̄rius imanēs et d̄substantialis. **C**eteri sūt in creaturis per re spectū ad deū velut extra p̄dēntes.

tes. tanq̄z noīa seu voces et verba dei. **S**ūt etiā in se diuersi realiter et si fuerint intra manētes sūt sepe accēntales. **Q**uicq̄d sit de ponētib⁹ qd̄ eēntia rōnalis aīe germinat suas vires et potētias cōsbales cuiusmōi sūt intellectus et volūtas q̄s esse accēntia d̄naturalia quidā tradūt. **C**oncept⁹ p̄mi d̄cipiēntis ad extra nō p̄t tēliter esse equiuocus nec penit⁹ vniuocus h̄ analogus dici p̄t p̄pter assilationem aliquā ad fōrm̄ entis. quā cōicat p̄mus d̄cipiēs. vel ex nihilo vel ex vtero mat̄ie p̄me. vel ex vtero obedientialis potentie que latior est in om̄i re. **C**oncept⁹ entis tāto nobilior est atqz generosior q̄nto pl⁹ habuit de actualitate et minus de potētialitate q̄ tribuit̄ mat̄ie. **S**ecus de pōssibilitate d̄tuali forme que tribuit̄ q̄ q̄nto ē multiplicior tāto est vniti⁹ et p̄ pauciora suā om̄is p̄fectionē. **C**ōn de multiplicitate ex materia d̄urgēte. **C**ōceptus habiti de deo. p̄nt sub ordine q̄ntuplici notari. **P**rim⁹ eēntialiū. spectantiū ad esse. **S**ecūds eēntialiū spectantiū ad actiones vt intellectus. volūtas. **T**erti⁹ obiectōrū vt intelligibile volibile. **Q**uart⁹ eēntialiū spectantiū ad p̄sonas. vt intellect⁹ potēs p̄ intelligibile adēquatū. **E**t volūtas volibile infīnitū. **Q**uitus est d̄urgēs ex p̄ori ordine vt scilz identitas. **E**qualitas. **S**ilitudo. **E**t qz totuz n̄cariū p̄cedit possibile eē intelligam⁹ ex ist. p̄ducta intelligibilia et volibilia

De rōnalitate
tas nō sūt labētia p̄
licū causa effēctū
nere causā quā in
creare n̄tū q̄d sit
lis. nō n̄tū et n̄tū
cipiēs et finalis causa.

Sciētia p̄ntio d̄
p̄hos anime rōnalis
m̄ris in sp̄ali.

Conceptiones
om̄i creatura regit
p̄ntū in hōie qui p̄
om̄is creatura seu m̄nō
de sit conceptōes m̄nō
Rōnis Dialis vitalis n̄
turalis. **E**poora in
analogia libere cuoqz
mōis d̄ntū et arit̄
Epoora cognōtia sūt
h̄s solis rōnis et
m̄ntū sūt in triplici q̄
v̄s aīe rōnalis vires
h̄s h̄p̄p̄as in vtero
m̄s h̄p̄p̄a p̄na Ratio
h̄s et cōdēntis ex
Conceptōes in rōn
rōnalis h̄m̄i q̄ntō
d̄ceptus d̄ntū
gr̄m̄ia vel d̄p̄t̄
d̄m̄i **C**oncept⁹ aīe
cape et intelligere
et rep̄re in m̄ntū
Conceptōes in
m̄ntū sūt in genē
h̄bet v̄tus ista q̄

De conceptibus

ad extra. qualia continet ratio del-
tatis non sicut subiectum passionem sed
sicut causa effectus sub triplici ge-
nere cause. quas in deo semper coin-
cidere necesse est que sunt Efficiens for-
lis. non inessens et rei constitutiva. sed
exemplaris et finalis causa.

Secunda partitio de con- ceptibus anime rationalis vel ho- minis in speciali.

Conceptiones in

omni creatura repibiles re-
periuntur in homine qui propterea dicitur
omnis creatura seu minor mundus.
Iste sunt conceptiones intellectualis. scilicet
Rationis Naturalis vitalis et pure na-
turalis Equivoca insuper virtute et
analogia libera quoque et servilis.
moralis denique et artificialis.

Conceptus cognitivi formaliter de quibus
solis deinceps erit sermo. cum
affectivis sunt in triplici genere secundum
tres anime rationalis vires seu potestates
principales in utero suo. que sunt
mens superior prima Ratio vel sensus
interior secunda et sensus exterior tertia
Conceptiones in ventriculis anime
rationalis solent geminos fructus seu
conceptus afferre Quamvis aliqui sunt cog-
nitivi vel apprehensivi Alii vero affe-
ctivi Concipere autem dicitur quasi simul
capere et intelligere quasi inter legem
et respirare in memoria. quasi inter parere

Conceptiones in utero sensus ex-
terioris sunt in genere triplici scilicet
quod habet uterus iste quinque sinus

.CCLIX.

principales quos dicimus Visum Au-
ditum Olfactum Gustum Tactum de quibus
non est hic dicendum per singula
ut si sensus sint eiusdem speciei in omnibus
perfectis animalibus Et que sunt propria
cuiuslibet sensus obiecta cum simili-
bus Conceptus exterioris istorum
sensuum. tale habent similitudinem et coordi-
nationem ad reliquos inter se non
biliores. quod nequeunt absque ipsis geni-
gnis Quamvis omnis nostra cognitio et dis-
ciplina intellectualis sit ex preexistente
cognitione sensitiva secundum philosophum. qui
dat hoc signum Quia deficiente no-
bis uno sensuum a natura. deficit et
notitia propria de sensibilibus illius
sensus Conceptus exterioris sensus
in suis quinque ventriculis sunt incho-
les. et ergo substantialiter. respectu con-
ceptuum superiorum unde procedunt omnes
prophetice conceptiones. quas in tria
genera dividimus Naturali Rationali
Moralis Quare sunt multe spe-
cies a philosophis ordine miro tradite
Et sub naturali Metaphysica de
eventibus rerum Mathematica de nu-
meris et figuris Physica de motibus
Sub rationali seu immotivali
grammatica. logica. rhetorica Sub
moralis Ethica yconomica Politi-
ca Quibus addite sunt conceptiones
artium mechanicarum varie. nec habet nu-
merum de Conceptus exteriorum sen-
suum nequeunt fieri per reflexionem con-
cipientis super conceptum suum Non enim
est sensus virtus. supra se reflexiva
Sicut oculus non videt se videre.
nec auris audit se audire. et ita de

Centilogiū

reliq̄s **S**ola enī d̄tus intellectiua se supra se p̄fecta reditiōe reflectit et reducit **Q**uod maxime patz in intellectu primo qui deus est. vbi monas gignit monadē. ⁊ in se suum reflectit amorē. que reductō p̄fecta est. nec aliter esse potest ne sit octosa **C**onceptus exteriorū sensuū. sicut sūt simplices absq̄ cōpōsitione enūciatiua **I**ta nulla est incis falsitas. qualis in cōceptibus cōplexis et iudicialibus inuenim⁹. **E**t ita visus aspiciēs baculum in aqua nō fallitur. sed fantasia vel ratio. si iudicet ip̄m fractū **C**onceptio in matrice q̄nq̄ sensuū sēp est naturalit̄ pulchra. quia modum habet speciē ⁊ ordinē put alie res om̄es que nō p̄ducunt. absq̄ numero pondere ⁊ mēsurā. ⁊ hec dicitur v̄ritas vel nobilitas naturalis indelibilis re stante **S**ecus de veritate cōplexa signi/significāis ad placitū p̄ opationē intellectus **C**ōceptiones sensuū exteriorū dāt occasū frequēter sensui interiōri et rationi vel menti iudicanti q̄ errent in suis cōceptibus vt falsi deformes mōstruosi et ignobiles falsitate scilz signi. et deformitate vicij ⁊ hoc pro statu nature posteriori destitute. nō p̄mitus institute quō homo non fuisset decept⁹ nec vigilās nec somniās. d̄no p̄uidente. ⁊ intellectu regulāte. resp̄cū omniū potentiārū in tota generatiōe cōceptuū **C**oncept⁹ exteriorū sensuū sūt simplices. et experimentales geniti naturali n̄itate ab obiecti.

suis p̄p̄is. vel cōibus. actualiter manētib⁹ per sp̄s suas imp̄ssas. etiā dū obiecta pereūt vel subtrahūt **E**xēpla sūt plurima de sono et de visibilib⁹ radios **C**ōceptiones exteriorū sensuū iudicātur false turpes et distorte ex t̄b⁹ p̄ncipalit̄. quoz p̄mū est indispositio organi vel vētriculi quo fit cōceptio **A**lterū est indispositio mediij per q̄d sp̄s obiectoz trāsēit ad sensus **T**ertiū est distantia obiectoz per p̄pinquū vel remotuz improporzionata.

Sequit̄ tertia partitio

De conceptibus interiorū sensuū.

Conceptiōes plures

Quod nobiliores sūt in sc̄do anime rationalis vt̄o interiōri organico. sicut traditiones q̄s recipit a sensationib⁹ tanq̄ semia. sūt sp̄ualiores. et potētia cōcipiēs illic āplioris d̄tutis est. **U**trū vero sola rōnalis anima sit subiectū inhesionis oim cōceptuū suoz. v̄ totū cōpositū ex organo ⁊ anima. problema videt̄ put de subiecto materialū accidentiū **D**icūt aliq̄ q̄ solā materiā informāt q̄ vis totū cōpositū denominēt. **S**ic visio que causat̄ ab anima rationali vtiq̄ indiuisibili. inheret sibi soli q̄uis totuz oculū vel hoīem videre denominet **C**ōceptiones inc̄iores et organice. q̄uis fiāt originalit̄ et radicaliter a corde. t̄n p̄ficiunt̄ in cerebro. velut in triplici ventre.

De cōceptione
in tres capis p̄tibus
las Quatuor animas que
continet rim lenis d̄m
imaginariū **S**ed v̄
dicitur d̄ d̄m formā
cōceptuū. d̄m
v̄o p̄tibus et minor
animā in memoz d̄m
suis nobilitas **S**icut
interiorū sensuū in cap
Cōceptiones sūt
vt̄ d̄m quoz sūt per
tiones singulas. etiā in
gibis sūt quoz occup
sūt et alie p̄tibus
formae per d̄m
tiones variis s̄ctis
omniū q̄ in facta
ua virtute **Q**uod
nature per p̄tibus
riōri ad rōnā **S**ed
hū p̄tibus alie
p̄tibus vt̄ animalia
sūt h̄c p̄tibus in
Cōceptiones virtutis
vt̄ d̄m d̄m
p̄tibus occupat̄
hū virtutis
p̄tibus legere et
imagines d̄m
q̄ ad imā per
que ex lenis
ouis ex figura
nam **Q**uod d̄m
valiter fieri. quia
sūt aqua in lignis
virtutes sensus qui
sūt d̄m per

De cōceptibus

fm tres capitū p̄tulas aut cellu-
las Quarū anterior que maior ē
continet vim sensus cōmunis cū
imaginatiua Sc̄da vero que me-
diocris est. cōtinet formatiua. seu
cogitatiua. cuz estimatiua Tertia
vero posterior et minor cōtinet re-
tentiuā cū memoratiua. Dicuntur
alijs nomibus Principut. occiput.
interciput. seu mediū in capite.

Cōceptiones sensus cōmunis. sūt
tot simul quot fiūt per sensus exte-
riores singulos. etiā in animalib⁹
p̄fectis Ex quibus cōceptionibus
alie et alie pullulant imagines et
forme per associationes et cōbina-
tiones varias factas taz in sensu
cōmuni q̄z in fantastica ⁊ estimati-
ua virtute Quod ingeniatur est a
natura. p̄pter p̄creationē necessa-
riorū ad vitā. Dū nō habent aia-
lia p̄fecta alimentū cōiunctuz sicut
plante vel animalia solū tactū ha-
bēt. sic patet in cōchis ⁊ ostreis

Cōceptiones virtutis forma-
tiue cū estimatiua p̄cellūt in multi-
plicatione cōceptuū etiā in brutis
sup virtutē sensus cōmunis. qz mul-
tiplicius separe et cōiungere p̄t
imagines cū intentionib⁹ et vtrā
qz ad inuicē per vim estimatiuam
que ex sensatis elicit insensata. vt
ouis ex figura lupi elicit inimici-
tiam Nisi dicamus hoc pure natu-
raliter fieri. quēadmodū ab igne
fugit aqua in lignis viridibus. et
extēiores sensus qui simplices sūt
horrēt cōtraria per nature sensus

CCXX.

vel naturalē instinctū **C**ōceptō-
nes in hoc ventriculo medie cellu-
le cerebri possūt cōturbari in bru-
tis et plus in homibus ex contur-
batione p̄oris cellule qua p̄ori nō
impedita potest nihilominus ista
sc̄da multipliciter cōturbari vt nō
cōcipiat v̄l eliciat nisi mōstruosos
partus. maxime dū accipit rerum
similitudines p̄o reb⁹ veris ad ex-
tra vt facit somniās Potest insu-
per vētriculus tertie cellule cōclu-
di. ne pariat memorādo existenti-
bus primis sanis **C**ōceptōnes
in vtero fantasie brutoꝝ animalū
et irrationaliū. variantur per
diuersas industrias ex variatōne
complexionū armonicaruz adeo
q̄ perueniūt ad rationis industri-
as quodāmodo p̄cipiendas Iux-
regulam dionysij. q̄ suprema infe-
riorū iungūtur infimis superiorū.
Cōceptus irrationaliū non sūt
nobiles vel ignobiles formaliter
quia non habent vt homines. cō-
iunctā rationē per quam regulari
possint aut debeant. sed impetum
motōnis obiectalis insequūtur vt
pulcri sunt vt ira in cane et in vul-
pibus asturia **C**ōceptiones in
sc̄do rōnalis anime vētriculo pl⁹
per audituz discipline et nobilius
multiplicantur. q̄z per alios sēsus
q̄uis visus in se sit nobilior q̄z au-
ditus. **C**ōceptiones vltime et
posterioris cellule cerebri que me-
moratiua dicitur sumūtur cum cir-
cumstantia p̄teriti. Et illic spēs

Centilogium

quasi sopite dicuntur nisi fuerint ex
citate per vias ingeniatas a natu
ra vnde fatasmata fluunt et fluuunt
de cellulis anterioribus et medijs
in postrema et ecotra. **C**onceptus
formari potest ab anima rationali me
diante spiritu. qui est primum aie instru
mentum in cellulis cerebri et hoc de
rebus ad extra non ita sensatis. sic
incipit mons aureus. et colores
medijs in nubibus et yride imo et
quidditates substantiarum per discursu
sum et resolutionem sic formatur in
ventre rationis quia pro statu vie non
intuitiue cernunt. Alioquin intellectus
agnosceret panem non esse in hostia
consecrata. **C**onceptus potest gigni
ab anima rationali in cellulis cerebri
qui propter coniunctionem rationis et im
perium eius dicerent liberi non in
fide sed denotatiue. quorum aliqui sunt
nobiles et adus impati virtutum
Alii ignobiles vicioz. **C**oncepti
ones naturales seu sermocinales
de qualibet scia potest formari in cel
lulis cerebri per verba exteriora ad
placitum significatiam cum nutibus et
signis. quemadmodum videmus in
pluribus qui garrunt de diuersis
sciētis de quibus intelligunt proprie
plus quam ceci de coloribus. quales
dicebat apulegius philosophari
solis auribus. Et de quibus accipi potest
dictum christi sumptum a prophetis quod audi
entes non intelligunt Tales pro
vocat incontinentes tempore passionis
qui loquuntur empioecleas et sen
tentias graues quas mente non se

tiunt put ebrii et pueri ex sola fan
tasia multa dicunt. et alij multi qui
carent iudicio rationis

Sequitur quarta particula

De conceptu entis in speciali.

Conceptio entis
simplex. primus est in omnes
conceptus. tam in deo quam in
creaturis. In deo quidem. dum pater
conicit esse suum et essentiam. que idem
est filio. Et ipse cum filio conicit spiritum
sanctum. In creaturis autem. conicitur
primus esse. que communicatio est quodam
modo. his quidem clarius. his autem
obscurius. **C**onceptus simplex en
tis est primum principium incomplexum
apud utentes ratione vel intellectu.
Nec aliquid vere et sincere incipit
nisi resolutio fiat. ad hoc est. **C**on
ceptus simplex entis sincerus et eli
citus non habet in via naturali et
de communi lege. nisi per multas abne
gationes et resolutiones factus ab
intellectu. qui fundat se in hoc lumine di
uino signato. super eum. quod omne impe
ditum necessario reducit ad perfectum. sicut
potentia ad actum. et potentia ad ha
bitum. **C**onceptus simplex entis. re
cipitur multipliciter in se. Et in pas
sionibus suis primis que sunt. vnum
verum. bonum. pulchrum. neque intellectum
alibus rationalibus et cognitiuis. sed
suo modo generaliter in omnibus crea
turis. **C**onceptus simplex entis
in viatoribus hominibus recipi potest et
gigni tot modis quot modis ceteris

De conceptibus

quibuslibet creaturis vñ accipi potest ens primo naturaliter sicut amor et bonitas Secundo potentialiter vt memoria meminit sui sicut Augustinus. Tercio habitualiter sicut per habitum aduersum vel infusum Quarto obiectualiter per species proprias sensibilium Quinto obiectualiter per species alienas opponendo diuidendo ratiocinando abstrahendo Sexto specialiter in homine per notionem ad placitum significatam Tandem intuitiue in propria **C**onceptus simplex entis genitus per intellectum viatoris in vtero pure intelligentie si diu persistere possit sine commixtione sollicitudinis diuinitatis fatasmatum et occupiscentiarum illi merito sincera veritas diceretur. et agalma pulcherrimum et preciose margarite claritas fulgens in mente Et tale appellabat Augustinus pro statu vite sinceram veritatem quam mox instar coruscationis vt illuxerit. resorbetur et inuoluitur. nubeculis fatasmatum. si non stabilis mens **C**onceptus simplex entis accipitur hic in via de communi lege si intuitiue. si septem aliis modis in genere. scilicet per experientiam et resolutionem seu depurationem quam quod modis et duobus per impositionem et auctoritatem seu fidem alterius seminatis **C**onceptus simplex entis acceptus per experientiam est aliqui pure vagus et confusus. vt hoc ens quod qui dicit hoc ens dicit ens imo et qui dicit non ens dicit ens. et ita de similibus entis acceptionibus cum imperfectione vt ens in potentia. ens analogum. sicut quod et contingens creatum. et dependens **C**onceptus simplex en-

CCCCI

tis acceptus per abstractionem et resolutionem purior est et determinatior quam precedens Et habet quatuor gradus **U**nus est dum accipitur ens coniectum et analogice. ad ens creatum et in creatum Secundo est ad ens increatum. et istam creatam Tertius est ad ens creatum carens imperfectione quicquam. Quartus est ad ens simplex vnum et perfectum quo nihil maius seu melius cogitari potest. vix est quod presupposita fide potest haberi conceptus altioris etiam per intelligentiam de beatissima trinitate. et per affectionem anagogice sublimatam de torrente voluptatis fontis vite **C**onceptus simplex entis habitus per impositionem. vt apud philosophos vel per fidem vt apud christianos significat et representat aliquid quicquid illud sit quo melius cogitari non potest et hec est cognitio quod nominis. seu quid nomen significat cum qua stat. ignorantia vel dubietas. si res significata sit aut quod sit. Sed nequaquam dum habet conceptus rei per intelligentiam non dum intuitiue. sed abstractiue modis dictis **C**onceptus simplex entis iste quo maius cogitari non potest dicitur pelagus quod dicitur esse in finitum sicut Damascenus. quod necessario est esse suum. et solum necesse esse per essentiam et vnum et vix et pulchrum. et bonum Cetera autem omnia per participationem et quod dicitur imitationis analogiam Et sunt hec ita certa de deo apud illos qui accipiunt resolutiue purum esse. quod dubitare non potest. quod sunt per se nota intellectus finis talium Nihilominus teneatur regula Dionysii ad galum

De cōceptibus

experimentales p̄mos vel sc̄dos. q̄ dicunt cōclusiones. sicut habetur in p̄ma p̄bia et in p̄vidētia. et in arte. et in om̄i sc̄ia. Et hoc nō intelligitur de cognitione dei que nullatenus est discursiva aut opposita nec de angelica cognitione q̄ a multis similiter ponit nō discursiva saltem in plurib⁹ nō. **Sec⁹** in nobis hic in via. **Cōceptus complexi** sicut et incōplexi. repiunt in hoib⁹ pro statu nature destitute frequē abortivi vel turpes et spurii p̄pter indispositionē matricis anime rōnalis. ex mala dispositione corporis vel p̄ava consuetudine vel aliū de multis modis. **Prosūt** autē ad fecunditatem et decorē. **Ingeniū clarū** exercitiū elēm. et oīū sc̄m. seu devotū et sobriū. **Cōcept⁹ complexi tāto** sūt difformiores. ignobiliores. et vitupabiliores. quāto p̄pinq̄ores sūt primis cōceptibus evidētibus qui per experientiam sup̄iorē vel inferiorē accipiunt. dū degenerāt ab eis. nec imitant̄ eos. assimilatione perfecta quē admodū culpabilior est errās in ianuis et meridie q̄ de nocte. et turpior iudicat̄ symea q̄ deficit ab hominis figura q̄ que videtur imitari. **Cōceptus complexi** in vtero mētis geniti p̄ semina primoz p̄ncipioz cōplexozum vel incōplexozū. sunt nobilioes et generosiores. ceteris paribus. q̄ geniti per semen experientie sensualis. **Propterea** sciētie morales que respiciūt particulariores ad ho-

Cleff.

minū super om̄es minus habent certitudinis. Similit̄ et sciētie nō abstrahentes a motu et a matēria sed mathematice p̄pter abstractōnem hui⁹ mōi sūt in p̄mo certitudinis gradu quo ad nos. et pro isto statu. **Cōceptus complexi** sunt et p̄nt in vtero mentis vel rationis gigni pulcri nobiles et certi per semen experientie sensualis sed non absq̄ semine cōciliante seu foven- te primi luminis intellectualis. in quo vident̄ prima p̄ncipia practica moralium. ut q̄ nemini est iuria facienda unde potest elici sciētia pure speculativa. de virtutibus p̄ deductionē ratōnis logica medivante. que ad hoc inuēta est ne paralogisādo falleremur. **Cōceptus complexi variant̄** in nobilitate et ignobilitate moralit̄ p̄ varios gradus quales solēt assignari in certitudine v̄itatū sub numēo q̄n- tuplici p̄m accessū vel recessū a p̄mis p̄ncipis moralibus per se notis. **In p̄mo gradu** sūt p̄ma p̄ncipia. **In sc̄do** cōclusiones evidēter cōsequētes. **In tertio** sūt p̄pōnes et articuli ex auctoritate diuina suscepti. **In q̄rto** cōclusiones incertitudinaliter deducte. **In quinto** sūt cōclusiones p̄bables et de fidei pietate. **Cōceptus complexi** de diuinis et spiritualibus sunt ex se et via nature generosiores et robustiores q̄ de creaturis si capacitas vteri rationalis et intellectualis ad eozū susceptionem et nutri-

De cōceptibus

fantasmatū. vt arisl. dixit nec per
influxū solū intelligentie vel sepa-
tarū intelligētiarū. vt **Auicēna** po-
luit nec p actualē inclusionē recipi
telligibiliūz in aīa. vt alij fabulati
sūt. **Sed** constat ex oībus ver^o ca-
tholicorū modus q̄ aīa in sui p̄ma
creatiōe est sic tabula rasa q̄ cap-
pit sciam suā a sensib^o q̄ a fantas-
matibus p abstractionē ab hīc nūc
et a mat̄ia **Et** p̄inde scia ē de nēa-
rijs q̄ et̄nis. et impossibilib^o aliter
se h̄re. qz nō accipit intellect^o res
vt in actu. s̄ vt in aptitudine. q̄ ap-
tudo nēaria ē. nō quidē in se vt
sonat positio arisl. sed in deo q̄a
nihil est et̄nū. nisi deus. vel in deo
Et in hoc cedere positio plato-
nis. p̄m̄ interpretationē augustinū
deus est et̄na cā rerū oīm in essen-
do. supple aptitudinalit^o q̄ rō et̄na
agnoscēdi. supple exēplar. v^o idea-
lis. q̄ et̄nus ordo viuēdi tanq̄ cā
finalis **Conceptiones** humane
intelligētie poterāt p̄ statu natu-
e institute. fieri de insēnsibilib^o per ab-
stractionē a motu et a materia et
a suis appendicijis **Et** in illis cōce-
ptionib^o potuisset hō. sincerit^o p̄sti-
tisse. **Hinc Aug^o** Que cā cur p̄mā
lucē acie fixa videre nō possis. nisi
vtiqz ifirmitas? **Et** q̄s eā ibi fixit
nisi vtqz iniquitas? **Conceptiones**
intelligētie p̄ statu nature institu-
te. vident^o potuisse fieri. neouz per
aspectionē vel inspectionē fantas-
matū vt hic in via. s̄ p̄ irradiatōz
a sup̄iorib^o intelligētis et fortas̄

CClxiij.

a sensibilibus creaturis aliter q̄ p̄
sensuz. vt per intelligentiā q̄ d̄tra
liter et eminēter cōtinet vires sensi-
tuas **Conceptiones** anime sepa-
rate vident^o aliter fieri posse frequē-
ter q̄ per miraculū. per susceptōz
speciez. tā ab intelligētis q̄ a sē-
sibilibus per naturalē sui luminis
irradiationē. licet imp̄fectius mul-
to q̄ in angelis. aut in statu inno-
centie **Conceptiones** humane
intelligentie hic in via. de p̄mo en-
te triplices esse possunt **Quedam**
faciales et intuitiue sicut in paulo
moysē et maria. licz in raptu q̄dā
Quedā speculares. q̄ sincere sine
fantasmatū inuolucro. licet transi-
torie q̄ raro **Quedā** coniuēte fan-
tasmati q̄ cōtinuo **Conceptiones**
humane intelligētie speculares q̄
sincere vidētur potuisse fieri per re-
flexionē intelligentie super actus
visionis intuitiue. q̄lis fuit in pau-
lo imo qualis est in beatis **Est** at
visio seu cognitio vnitua in expe-
rientia obiecti p̄sentis in se vel in
sua specie p̄pria. vel in sup̄eminēti
representatione qualē deus habz
Conceptiones humane intelligē-
tie sūt oīs. vel intuitiue v^o abstra-
ctiue videant. qui tale aliud ponē
voluerunt. forte q̄ sūt alie et alie
conceptiones obiecto p̄sente et
absente.

Sequitur septima par-
titio de cōceptionibus volūtatis
in speculati.

Centilogium

Conceptōes in vte
ro vlt maice rationalis aie
tot mōis possūt multipli/
cari. quo ad potentiaz appetitiuā
quot modis variātur. quo ad ap
prehensiuā seu cognitiuā. **C**ōce
ptiones appetitiue nobiliores ⁊ li
beriores sunt in suo genere ceteri.
paribus. q̄ cognitiue. nisi degene
rent in viciū. sicut dicitur de pecca
toze. q̄ cōcepit dolozez et peperit
iniquitatez. que duo pertinent ad
affectiuā. **C**ōceptiones affectiue
nequeunt fieri sine p̄uia cogniti
one separata vel cōiuncta. Sēpa
rata deus est. cōiuncta vero ratō
Concursus autē dei generalis. nō
impedit libertatē imo causat. for
tificat. et actuat. q̄uis non necessi
tet. quia tolleret primū motuz suū
Conceptiones affectiue possūt
gigni et cōtinuari. facta presenta
tione obiecti diligibilis. per cog
nitiuā. q̄uis indistincte etiam. vlt cō
fuse. Obiectalis autē presentatio.
siue agat in voluntatē et cum vo
luntate. ad p̄ductionē volitionis
et nolitionis. siue nō. vt aliqui vo
lunt. vt corpus in spiritū. **I**n hilo
minus nulla cōsurgit inde necessi
tas. illibertans voluntatē. **C**on
ceptiones affectiue cōsequētes ad
conceptū primū entis. serenū et pu
rum. sunt nobiliores. sincere. et de
lectabiles. supra humanū sensum.
Unde beati predicantur mundo
corde. et qui gustant de duodecim

fructibus ligni vite. **C**onceptio
nes affectiue. tanto nobiliores sūt
et iocūdiosozes quāto se magis in
primū et coniungunt primo enti
vice contraria ad cōceptiones affe
ctiuas de sensibilibus. que sunt im
puriores. fetidioresq̄. quo sūt in
timiores. diūctiores q̄. vt tactus
et gustus. p̄pterea iocūdiōssima sūt
et castissima diuini amoris cātica
que suuz resonant amplexuz. oscu
lum. ⁊ gustum. sed nō infectis cor
de. **C**ōceptiones affectiue nobi
litate et libertatē suscipiunt. ab
intrinsicā rationalis anime lib̄ta
te. que est liberū arbitriū id ē libe
rum de ratione iudiciū consistens
ex tribus. que sunt facultas. ratio
⁊ volūtas. **N**ō patet q̄ actus vo
luntatis duplicē cōtingentiam. for
tūtur dum effectus naturaliter p̄
deunt habēat nisi tm̄ vnā. respe
ctu prime cause. **C**onceptiones
affectiue rationales adeo sūt libe
re ex vi sue originis q̄ nulli neces
sitate nequeūt ab anima p̄cedere
q̄uis aliq̄ue n̄cario formētur vt
prime complacētie. cōsequētes pri
mas apprehensiones. que non ha
bent laudez ⁊ vituperiū sicut nec
formalē arbitriū libertatez. **C**ō
ceptiones affectiue rationales et
intellectuales vt rationales sunt ⁊
intellectuales differunt in nobili
tate et libertate a brutalib⁹ q̄ sui
les sūt impetus cōsequētes obie
ctales. **N**ō sic ille p̄cedūt h̄ a lib̄
tate volūtatē. nō qualicūq̄ h̄ ar

Conceptio
hinc libere. que potest agere
nō agere. aut in talis potest
post p̄mationes obiecti. aut
hoc modo non sit de libertate
liberis simpliciter. ut impet
olupt in actus. aut qui po
est. et sic. p̄pterea libertas
b̄t. nō ponitur in deo ad in
de bene ad extra. fit autē sup̄
et negatur nihil volūdo. vel p̄
sunt. et ad alia dicitur. vel p̄
aliquos per actus. et p̄mentā
verū inter velle et nolle. **C**ō
ceptiones affectiue vultus ho
stias vel virtuosos in vtero
nalis anime. qui nominant a
⁊ theologis occupabilis
bilis vnde gignunt et p̄
omnes anime pallētes. circa
sūt virtutes. sed p̄p̄tione
vine ostendit. nō per p̄uā
ratione h̄t cōiunctas. et h̄
que p̄p̄tione est agibilis. h̄m̄
Conceptiones affectiue p̄
cū eandem. vltimā. et cō
vultus vultus virtute ratione
vine h̄t in ostendit. h̄. et in
gignit. nec in h̄t est. mōdo
Determinatio vultus
mū velle nō sit vlt a iudicā
male illis velle h̄t. vultus
diuine volūtatē ad extra
determinatiō in effectū. p̄
futurus sit effectus vultus
nata q̄ si nō de possit
ante positionem fieri nō p̄
Conceptiones affectiue vultus
vultus sūt et efficaciter. et
vultus q̄ cognitiue imo sūt

De cōceptibus

bitrā libertate. que potest agere et nō agere. aut in suspenso te tenere post p̄sentationē obiecti. quāuis hec cōditio non sit de libertate volūtatis simpliciter sed ex imperfectōe cōsurgit in actibus suis. qui possūt esse et nō esse. p̄pterea libertas arbitrii. nō ponitur in deo ad intra. sed bene ad extra. Fit autē suspēsiō vel negatiue nihil volēdo. vel positiue. se ad alia diuertēdo. vel s̄m aliquos. per actū experimentalem mediū inter velle et nolle. **C**onceptiones affectiue duos habent sinus vel vētriculos in vtero rationalis anime. qui nominant̄ a p̄bis et theologis concupiscibilis et irascibilis vnde gignūtur et prodeunt omnes anime passiōes. circa quas sūt virtutes. sub t̄p̄ancia et fortitudine cōstitute. duz per prudētie directionē fiāt cōformes recte rōni que regula est agibiliū humanoꝝ.

Cōceptiones affectiue p̄nt circa rē eandē diuersificari. et circa diuersas v̄niri virtute rationalis anime. sicut in affectiua sic et in cognitiua. nec in istis est mendaciū. **D**eterminatio autē volūtatis ad p̄mū velle nō fit nisi a seip̄a per force illud velle sicut determinatō diuine volūtatis ad extra r̄spicit determinatōne in effectu. p̄pterea si futurus sit effectus dicit̄ determinata q̄ si nō de possibili. q̄n sēper ante positionem fieri nō possit.

Cōceptiones affectiue vehemētiores sūt et efficaciores ceteris paribus q̄ cognitiue imo sine eis lā

CCXXIIII

guidi sūt cōceptus cognitui. vel inertes et mortui. Et ideo nobiliores dici d̄nt. sicut et voluntas in hominis regno p̄ncipatur. p̄pterea lex et p̄p̄e pendēt ex dilectōe seu charitate. de corde puro. et cōscia bona et fide nō ficta.

Sequitur Octaua et vltima

partitio appropriata cōceptibus mentis s̄m cognitionē.

Conceptus hominis

Qut homo est dicitur p̄p̄ie de conceptu mentali cognitui. licet ad affectū extendat̄.

Cōceptus cognituius simplex est actus entis. et verbū eius naturaliter rep̄ntans obiectū et nomie ei⁹ declarās obiectū ip̄m. Sic inuestigauit augustin⁹. per d̄bū seu cōceptū intelligētie n̄re verbū in diuina trinitate. hoc d̄bū nō est alicui⁹ idiomatis. s̄ simile apud oēs. nec in ip̄o cadit eductio qualiscūq̄.

Cōcept⁹ inferiores in vtero mentis naturalit̄ significātes. nō sufficissent p̄ statu nature destitute ad cōsecutionē s̄ntiarū philosophicaliū si nō fuisset inuēta nomina ad placitū significātia vnde Grammatica Logica Rhetorica sumpserūt initiū. processit inde distinctio de intentionibus primis. et sc̄dis in anima. Dicitur enī cōcept⁹ eē intentiones. quasi intus t̄tiones. In t̄tione sc̄da d̄r q̄ rep̄ntat cōcept⁹ vt genus. et sp̄s. et nomina cōceptuū.

Cōceptus mētales ab exordio

Centilogium

subiecti habitū sūt. nō per solā ob/
iectōz apprehensionē naturalez h̄
etiā per sup̄naturalē infusionez ex
quibus potuerūt formari varij cō/
ceptus complexi interi⁹ et hinc ex/
terius nomia ad placitū significā/
tia institui p̄pter ciuilē inter hoies
cōicationē in amore fundataz
Conceptus vero taliū noīm sunt
naturales. nec repr̄sentāt ad placi/
tum. nisi per discursū. q̄uis imper/
ceptibile quia dū p̄cipitur vox eē
meminit intellectus. ad quō signi/
ficandū fuerit imposta de quo cō/
ceptū nouū formauit. **C**ōfirmat
hoc verbū textus genesis. de adā
qui vocauit res adductas. noīb⁹
suis **C**ōceptus metaphysicales
p̄cesserūt via naturalis cōgnitiōis
vel adq̄sitionis cōceptus grāmati/
cales vel logicales. licet ec̄uerso
sit via discipline seu cōmunis dedu/
ctiōis Est aut̄ p̄cessus naturalis
adq̄sitionis in p̄mis inuētorib⁹
quia p̄mo per sensus acceperunt
accētia cum subiectis secuz inuo/
lutis. sc̄do abstraxerunt quiddita/
tes rerū. ab hic et nūc et denuda/
uerunt ab accētib⁹ sb̄as. tertio
imposuerūt apud semet ip̄os sb̄a
mētalia. que quidditates h̄mōi re/
p̄ntarent Et ita fuit in eis logica
q̄dam mētalis priusq̄ vocal. aut
sc̄pta. imo ⁊ grāmatica p̄us ita cō/
posita est. que min⁹ aspicit res. q̄z
logica. quia fūdat se ⁊ suos mo/
dos significādi in cōceptibus qui
sūt p̄me intētiōes vel sc̄de d̄nter
ars imitata est naturaz in vocib⁹

et sc̄pturis. imo et in nutibus et si/
gnis sēnsibilibus ad placitū institu/
tis **C**ōcipiens aliter rem q̄ sit.
nō p̄pter hoc decipiē. cū intellēus
sit d̄tus abstractiua. potēs vnita
diuisim cōcipere. ⁊ diuisa diuisim
materialia quoq̄ imaterialiter et
singularia vniuersaliē **C**ōcipi/
ens q̄ res sit aliter q̄ sit. decipiē
duz abstrahit diuidit. aut compo/
nit sua fictiōe sine corresponden/
tia in re Sup̄ qua deceptione re/
cursus habēdus est ad p̄mā phy/
losophiā. que metaphysica noiat
Cōcipiens rem penitus eandē
diuēsis cōceptibus. nō synonymis
fallitur. si nō fundetur hui⁹ mōi di/
stinctio. super distinctiōe p̄sonali
relatiua. qualis est in diuinis. et si
altera in creaturis. que cōgnoscit̄
ex hoc velut a posteriori. q̄ deus
p̄t h̄mōi res separe. et separtas cō/
seruare. vt duos hoies. aut duas
qualitates. aut generaliter omne
accidēs a subiecto Et ita nō opoz/
tet ponere in relationib⁹ et respe/
ctibus distinctiōes essentielles a
suis fūdamētis sic nec v̄lia realia
distincta a singularib⁹. h̄ sufficit q̄
p̄ negationē intellēus tales rela/
tiones respect⁹ et v̄litates. consur/
gant ex rebus inf̄secis. ne ponat̄
p̄alitas sine n̄itate aut p̄cessus
in infinitū. a diuine potentie dero/
getur **D**eniq̄ sic diceret̄ nec q̄ p̄
cta indiuisibilia. nec instātia sūt in
corpe v̄l tpe p̄t oēm opatōz itel/
lect⁹ **C**ōcipiens distinctiōz i diui/
nis vel in creaturis minorē ex pte

De cōceptibus
rel. q̄ sit distinctio p̄sonalis
nā fallit. sicut dicitur distinctio
sue relatiua sicut moralis
mō rōnis que distinctio q̄
et significat̄ in mōis sup̄ponit
conuētū in corpore vel cōmis
adit a logico. et grammaticū
a metaphysico tractat sc̄ia q̄
membres p̄t nequit imponi
bus. mōis eaz in cōgnitiōis
top r̄t lanoz erit sermo in opo
re mōis significādi. **C**ō
ones distinctiōis sep̄pliciter
aliqua se trahere dicitur. l
retr̄ri p̄t ad tres dicitur
dos iura v̄lamitas. que
solus reparatur in diuinis
relatiōis realis. **D**istinctio
er creaturis que est essentialis
tatis **T**ertio distinctio dicitur
ratiōis. que fabricat̄ intellēus
cōtra dū q̄ circa creaturas
nie inueneris **N**otant̄ bi lopo
v̄dunt rōnis. sc̄do ex pte re
tus solus quart⁹ realis d̄nt
v̄lis lectus in totis fabricat̄
p̄t se totis dicitur. **C**
p̄us distinctiōz mōdōz d̄nt
se et p̄ accētis et p̄t se h̄mōi
sc̄do et p̄ se. de sc̄dm q̄ p̄
suert̄bilit̄. h̄mōi h̄mōi
one rerū cōsp̄aliter d̄nt
creaturis. et relatiua in
ista nō est p̄ se p̄mo d̄nt
Essentia est p̄t generāis
q̄ est essentia esset p̄t
largi. q̄ hec essentia nō p̄t
d̄nt in filogūmo exp̄p̄toco
uuis. qui nō r̄olūtur ad

De conceptibus

rei. q̄ sit distinctio psona diuina
rū fallit. siue dicat distinctio fōrl
siue relatiua siue modalis. nisi tñ
mō rōnis que distinctio q̄liter fiat
et significet ex mōis supponendi
notādi in conceptib⁹ vel tñis sciri
debet a logico. v̄l grammatico. q̄
a metaphysico trahit sciaz qz no
men. bene. et pprie nequit imponi re
bus. eēncijs earū incognitis Qua
sup re latior erit sermo in opusculo
de mōis significādi. ¶ **C**oncepti
ones distinctiōis septuplicis. qm
aliqui se trahere dicūt ex scotist.
referri p̄nt ad tres dūtaxat mo/
dos iuxta ockamistas. quoz vn⁹
solus reperitur in diuinis que est
relatiōis realis. **Al**i⁹ solū repit̄ in
creaturis que est eēncialis diuersi
tatis **Tert**i⁹ est modus distinctiōis
ratiōis. quā fabricat intellcūs taz
circa deū q̄z circa creaturas. mo/
dis inumeris **Qu**iant̄ hi septē mo/
di p̄mus rōnis. scōs ex pte rei. **ter**
tius fōrlis. **quart**⁹ realis. **qnt**⁹ eēn
tialis. **sertus** se totis subiectiue. **se**
ptim⁹ se totis obiectiue ¶ **C**oncep
tus diuersoz modozū dicēdi p
se et p accēs et per se p̄mo et p se
scōdo. et p se. de scōm q̄ ip̄m. id est
ouertibiliter. fundat̄ sup distincti
one rerū eēncialiter distinctarū in
creaturis. et relatiue in diuinis vt
ista nō est p se p̄mo cōuertibiliter
Essentia est p̄ generās sic eni oē
q̄d est eēntia esset p̄ Et inde con
surgit. q̄ hec eēntia nō p̄t esse me/
diū in silogismo expositoio in di
uinis. qui nō resoluitur ad dici de

CClxv

omni. i. p se p̄mo ouertibiliter. quod
oportet in medio silogismi expost
tozū. et in alijs silr **C**ognoscit̄ aut
distinctio rōnis. q̄ fōrlis dici pōt
et cōsurgit ex pte rei. qm et vbi rō
diffinitiuā vel desc̄ptiuā vni⁹ tñi
ni. nō est ratō alteri⁹. vel econtra
vñ cōsurgit q̄ p̄dicata cōtradictō
ria. verificant̄ de t̄minis. vel cōce
ptib⁹ illis. imo et cōgruitas tollit̄
et variat̄ **D**icim⁹ eniz q̄ materia
appetit formā et cum materie ap
petitus non sit nisi materia nihilo
min⁹ incōgrue dicere q̄ materia
materia formā **N**ec dicimus q̄
intellectus vult et voluntas intel
ligit et ita de esse et essentia. de al/
bedine et similitudine. prop̄t mo/
dos significandi alios et alios
Cōcipiens res naturales mō do/
ctinali pōt duab⁹ v̄is q̄si diuersi
incedē et ordine sciēt̄is dare ¶ **I**na
via est. ex pte rerū cognoscibiliū a
p̄ori. **A**ltera via est ex pte cogno
scentiū a posteriori. q̄lis tradita ē
per p̄hos in oibus sciēt̄is. a grā/
matica vsqz metaphysicā p scias
inmediās. sic docet ordo pulcer/
rimus sciarū. **N**ō aut̄ sola volūta
te vel a casu p̄grediēs. h̄ in reruz
natura fūdatus vt in de mōis si/
gnificādi habz tradī. **C**ōceptus
intellcūales rōnabiliter et sufficiēt̄
a p̄ho nūerati sūt. dū diuisit̄ eos i
sapiam et intellectuz et in sciam et
prudentiā et in artē **Q**uoz conce
ptuū ratio et distinctio alibi satis
apte tradita est **S**ilr de subiectis
et obiectis oim sciarū sigillatim et

Centilogiū de

quodmodū imp̄ssū gerūt vestigiū
btissime trinitatis. q̄ cūctis ē causa
eēndi. rō intelligēdi. q̄ ordo viuē/
di. **C**ōceptus hīti de sciētīs vl
artibus subalēnis faciliē inueniūt
erronei. si otenti nō fuerint termi/
nis sue inq̄sitiōis aut nisi trāseant
aut se resoluāt. ad cōceptus sciētie
sbalternātis. p̄cipue ad metaphy/
sicā spectat scire. an abstractiones
q̄s facit a matia. sint ita in re ad
extra vel in solo cōceptu. **N**ec ad
medicū spectat si aīa sensitīua di/
stinguatur ab intellectuā **N**ec ad
astrologū vt talis est. si motus est
res. distincta a mobili **E**t si sint ve/
raciē ep̄iculi vel intelligētie a ce/
lo distincte. et ita de sibiis scien/
tīs suo mō. **U**trū dō metaphysi/
ca orineat in suis explicatōibus
grāmatica q̄ loyca. vel si lati⁹ ac/
cipit ens sub diuers̄ analogiis nō
est n̄m inf̄ formalistas q̄ termini/
stas tātā oponere litē que p̄fecto
sepe p̄cedit ex equocatione quid
nois. q̄ nō patit̄ in quauis dispu/
tatione fieri posse cōcordiaz **E**sset
iḡit̄ vtrāq̄ via a scholasticis co/
gnosceda. **C**ōcept⁹ speculatiui
faciliē trāseūt in affinitatez p̄acti/
coz et ecōtra. sicut verū et bonuz
in ente cōnectūtur. imo nulla ē scia
vel sapiētia quin ad dilectōez dei
debeat ordinari. vbi sua stat p̄fe/
ctio libertas q̄ nobilitas. **S**ec⁹ in
amore sēsbiliū vel ip̄oz factione.
Cōncipiens q̄cqd̄ est stabile na/
turaliter p̄ intellēm vel adeptū vl
assilatū seu diuinū iuxta mō trā

cōceptibus

ditionis platonicoz pipateticoz
nō ob hoc dicēdus estz vere felix
imo se fūdat in p̄ncipiis erroneis.
de intellectu humano q̄ intelligen/
tīs. vñ cōfingērūt idolatre. et de/
monicole. theletas q̄ theurgiā p̄
purificationib⁹ aīarū ad cōformi/
tatē intelligētiaz et tādē dei **S**z
desecerūt scrutātes scrutiniō q̄ mē/
tita ē iniq̄tas sibi **C**ōncipiēs aīa
diuinū verbū hīc per fidē spem et
charitatē. dicēda est felix iniciatie
et v̄tualit̄. **A**dipiscit̄ btitudinē cō/
sūmatā per partū verbi in gloria
si p̄seuerauerit vsq̄ in finez **D**e q̄
partu theologisantes magna di/
cūt q̄ nec ocul⁹ vidit. nec auris au/
diuit. nec in cor hois ascēdit. que
p̄pauit deus diligētibus se **I**psi
soli glia in eēnū et vltra Amen

Explicit Centilogiū de concepti
bus Magistri Jobis Gerson.
Anno. M. cccc. lxxxij. ix. die. aplis